

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון ס"ז

פרשת וישלח

תשפ"ג

תוכן העניינים

- ליל ש"ק וישלח תשפ"א
- של"ס וישלח בתשפ"א
- ליל ש"ק וישלח תשפ"ב
- קידושא רבא וישלח תשפ"ב
- של"ס וישלח תשפ"ב
- של"ס ויצא תשפ"ג
- מוצש"ק ויצא תשפ"ב/הרה"ק רבי מנחם זי"ע
- מוצש"ק וישלח תשפ"ב/המגיד ממעזריטש זי"ע
- אחר הברלה ויצא תשפ"ג/הרה"ק רבי ישראל מטשארטקוב זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 78
ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

יור"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לע"נ מרן הרה"ק רבי מנחם זי"ע בן הרה"ק רבי יעקב דוד זי"ע נלב"ע ט"ז כסלו תרע"ח
הרב משולם זלמן לייפער שליט"א – בני ברק לע"נ זקינו כ"ק אדמו"ר מטעמשוואר ארה"ב הרה"צ רבי יוסף מאיר בן הרה"צ רבי משולם זלמן זצוק"ל נלב"ע כ"ב כסלו תשע"ט
לע"נ הרה"ח יהודה מנחם (ליבוש) בוים ז"ל בן הרה"ח ר' יצחק דוד בוים ז"ל נלב"ע כ"א כסלו תשס"ג הונצח ע"י בנו הרה"ח יצחק דוד בוים שליט"א – ב"ב והתנו הרה"ח שמחה אלבוים שליט"א – ב"ב ונכדיו: הרה"ח צבי מרדכי רבינוביץ שליט"א – ביתר הרה"ח ר' יחיאל מיכל תאומים שליט"א – לעייקוואד הר"ר אריה ליב אלבוים הי"ו – ב"ב הר"ר משה יוסף אלבוים הי"ו – ב"ב הר"ר ישראל נתן בוים הי"ו – לעייקוואד
הרה"ח ר' דוד דואיק שליט"א – ב"פ הר"ר מאיר דואיק הי"ו – ירושלים לרגל שמחת הולדת הבת – הנכדה
הרה"ח ר' משה גאלדבלאט שליט"א – ב"פ לרגל שמחת הבר מצוה לנכדו הגב' דב יואל ערליך הי"ו בן להתנו הר"ר צבי ערליך הי"ו
הרה"ח ר' אשר ראזענפעלד שליט"א – ב"ב ובנו הר"ר יעקב משה ראזענפעלד הי"ו לע"נ אביו – זקינו הרה"ח ר' חיים בן ציון ב"ר יוסף יצחק ראזענפעלד ז"ל מחסידו אמשינאו בוואראש נלב"ע י"ד כסלו
הר"ר אריה ליב אלבוים הי"ו – ב"ב לרגל שמחת נישואי בנו בשעטומ"צ
הרה"ח ר' יהודה רבניצר שליט"א – בני ברק מרבני ישיבת טל תורה לע"נ חותנו ר' יהושע העשיל ב"ר יעקב נטע ז"ל נלב"ע י"ז כסלו תשע"ב
לע"נ הרה"ח ר' יצחק ב"ר משה ווייס ז"ל מחשובי חסידו בעלו בב"ב נלב"ע ל' חשוון אדר"ח כסלו תשפ"ג הונצח ע"י בני משפחתו

ליל שבת קודש

פרשת וישלח תשפ"א לפ"ק

יהרג בידי עשיו, והב' שלא יצטרך להשלים עמו ולהיות עמו באחזה, כי מכוער הוא לפני יעקב להתחבר עם רשע. ומטעם זה הקפיד יעקב אבינו לקרוא לו בכל הפרשה בלשון 'אדוני', וכל זאת כדי שירגיש ריחוק ממנו.

וזה מאמר הכתוב, הצילני נא מיד אחי מיד עשיו, שביקש מהקב"ה שיצילהו מן האחזה וגם מרשעתו של עשיו. וזהו לשון וירא יעקב 'ויצר' לו, כדרך שהאדם הוא במקום 'צר' שאינו יכול לנטות לשני הצדדים, כן היה יעקב במקום צר, מחד היה לו הפחד מרציחה ומאידך פחד מהאחזה, וביקש על שני אלה הענינים יחד, מיד אחי מיד עשיו.

ובשעה שרץ עשיו לקראתו בבחינת אחזה עד שהגיע לדרגה של 'וישקהו',

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום וגו', הצילני נא מיד אחי מיד עשו וגו'. ובספה"ק קדושת לוי מבאר דעשו רומז ליצר הרע, ועל כן היה בקשת יעקב אבינו, הצילני נא שלא יהיה עשו בגדר של אחי. כי לפעמים בא היצה"ר בדמות שונא, ואז יותר קל להילחם עימו, אך כשבא היצר הרע בדרך של אח, בדרך אחזה ורעות, אזי קשה ביותר להילחם עימו, שכן בדרך זה מסית לעבירה חס ושלום, ולעין האדם מראה כאילו זה מצוה, ובזה מפילו בידו.

ובספר רמתים צופים להה"ק ר' שמואל שינאווער מתלמידי הרה"ק הר"ב מפשיסחא זי"ע ועוד, דיעקב אבינו היה ירא מעשיו משני פנים, הראשון, שלא

המוחזין ועוסק בתורה ותפילה כראוי, יחשוב על הזמן שנופל לקטנות המוחזין דהיינו בהבלי הזמן, וצריך לקשר עצמו בעת הגדלות בהשם יתברך ברוך הוא עד שיהיה מחשבתו קשורה אף אחר שילך ממנה ההארה, וזהו 'להזהיר גדולים', כשהוא בגדלות, 'על הקטנים', אף על העת שהוא בקטנות.

ועפ"י דבריו הק' מבואר בספרים, שצריך תמיד להיות מוכן לימים החלשים שאף בעת שאין לו גדלות המוחזין ימשיך להיות קשור להשי"ת, לכן תמיד יהא לו שני סוגי לימודים, אחד לימים הגדולים ואחד לימי הקטנות, שאם אין יכול ללמוד גפ"ת יהא לימודים קלים גם בעת שקשה לו להתרכז ואז ילמד משניות ותנ"ך וכדומה. וזהו מרומז כאן בקרא, ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו, והיה המחנה הנשאר לפליטה.

*

אמרו חז"ל (בראשית רבה עח, ט) שנקוד על וישקהו לגלות לנו שבאמת רצה לנשכו. ודבריהם עמקו בזה מאוד, שמחמת שבאותה שעה באמת היה לב עשיו טוב עימו, על כן הרגיש יעקב בנשיקה זו כמו נשיכה ממש.

וראה במדרש (עח, ט) מלמד שלא בא לנשקו אלא לנשכו ונעשה צוארו של אבינו יעקב של שיש וקהו שיניו של אותו רשע, ע"כ. ונראה לבאר ענין זה שנעשה צוארו כשיש, שזה מורה שלא נגע ולא פגע ביעקב האחוה של עשיו, ולא נתחבר עימו כלל, ונפרד ממנו לגמרי, וישב אל הר שעיר. ומכאן נלמד החשיבות להתחבר עם טובים.

*

ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה. הנה בספה"ק נועם אלימלך פרשת אמור מביא על דברי רש"י ז"ל להזהיר גדולים על הקטנים, שבעת שהוא בגדלות

מפיו, אך היתה התעוררות גדולה עד
מאד אצל כל חסידיו.

תלמידו הרה"ק בעל תפארת שמואל
מאלכסנדר [הוא היה הממשיך של אחיו
בעל ישמח ישראל זי"ע] כותב בספרו
שישנם ג' דרכים בצדיקים, א' עובד את
ה' במעשה, וכל מי שרואה את מעשיו
יקח ממנו לעבוד את ה'. וב' שעובד את
ה' בדבור, וע"י ששומעים ממנו דברים
היוצאים בקדושה וטהרה, מטיבים
מעשיהם ועושים תשובה. וג' יש צדיק
שעובד את ה' במחשבה, וקשור
במחשבתו בדיקות נפלא כל כך עד
שכל מי שרואה את פניו כמלאך אלקים
צבאות, זוכה לתשובה גדולה וליראה
ולאהבת ה'. והתפארת שמואל מסיים,
שכל מי שזכה לראות פני הצדיק יסוד
עולם הרה"ק רמ"מ מווארקע, יוכל
להבין שיש מציאות כזאת.

יש מורא'דיגע ווארט מהרה"ק רבי
מענדעלע מווארקיי זי"ע שנאמר בתחילת
הפרשה ארצה שעיר שדה אדום, ומבאר
רש"י שמה שנאמר 'ארצה' הרי זה כאילו
נכתב 'לארץ' שעיר, שכל תיבה שצריכה
למ"ד בתחילתה הטיל לה הכתוב ה"א
בסופה. והקשה דא"כ מה הרווחנו בזה
שנכתב ה"א בסופה, יכתוב כרגיל
הלמ"ד בתחילתה, ולא יצטרכו ליישב
כלום.

ופירש הרה"ק רמ"מ זצ"ל שיש עדיפות
לכתוב בסופה. שכן זה בא ללמדנו שאף
כשיש לו לאדם דבר חשוב לדבר, ויכול
לאומרה עתה או לאמרה מאוחר יותר,
כל זמן שיכולים לעצור במילים, צריכים
לעצור עד קצה היכולת.

ואכן כל עבודתו של הרמ"מ מווארקיי
היה על ידי שתיקה, ובעת שהיה יושב
בשולחנו עם חסידיו לא היה מוציא הגה

סעודה שלישית

פרשת וישלח תשפ"א לפ"ק

בעצמו אינו כ"כ מושלם, ולכן אין בכוחו להחזירו למוטב, וזהו ויצר לו.

והא דשלח דוקא מלאכים ולא שלוחים. מפני שעשו היה בעמקי הקליפות, ויעקב ידע שעשו יכול לרמות אנשים כמ"ש כי ציד בפיו, וממילא היה ירא שאם ישלח אליו אנשים, יצליח עשו לשלוט עליהם ולמשוך אותם אליו, ועל כן שלח לו דווקא מלאכים, שאין להם בחירה.

וכ"ק אצמו"ר זצלה"ה הוסיף על זה בביאור המשך הכתובים, ויצו אותם לאמר כה תאמרון לאדוני לעשו, והטעם שקרא לו 'אדוני', משום שחשב שמאחר שנמצא עשו במצב כזה, אולי אי אפשר להצילו רק ע"י כבוד. כמו

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום. וברש"י מלאכים ממש, וביאר אצמו"ר הרה"ק רבי מנחם זי"ע, דהנה כל אוהב ה' רוצה שיתרבו אוהבי ה', ולכן אחר שחזר יעקב מעבודת הבירורין בחרן, רצה לקרב את אחיו לעבודת השי"ת ולהביאו לידי תשובה. והנה מכל מצוה הנעשית, נברא מזה מלאך, והם אלו המלאכים אשר שלח יעקב אל עשיו, מלאכים שנעשו מכח מצוותיו, ועי"ז רצה לעורר את אחיו לתשובה. ולכן כאשר ראה שלא פעל אצלו כלום, כאב לו שלא היה בכוחו להחזירו למוטב, וזהו דכתיב ויצר לו (אחר שכבר נאמר וירא יעקב מאוד), משום שהוא חשב שזה שעשו אינו חוזר בתשובה, מפני שהוא

תאמרון לאדוני לעשו, שחשב יעקב אבינו, שאפשר ע"י כבוד יוכל להתקרב לה'.

ובאמת מצינו כזאת בגמ', שעל ידי כבוד אפשר להפריש אדם מן הרע, דאי' (בבא מציעא פה.) שנודמן רבי למקומו של רבי אלעזר ברבי שמעון, שאל לבני המקום, האם יש לו בן לאותו צדיק, אמרו לו, יש לו בן שהוא חוטא, הביאו לפניו וסמכו לרבי, ומסרו לרבי שמעון בן איסי בן לקוניא אחי אמו ללמדו תורה, בכל יום רצה לחזור לעירו, והיה אומר למקומי אני חוזר. אמר לו, חכם עשאוך, וטלית של זהב פרסו עליך, ורבי קראו לך, ואתה אומר לכפרי אני הולך. ואז נשבע שלא יעזוב עוד את התורה, עיי"ש. הרי שעל ידי קירוב יכולים להציל הרבה.

ועוד הוסיף יעקב לחשוב מחשבות, אולי יש מניעה אחרת שעשו אינו מתקרב לעבודת ה', שמא מפני שחושב

שמצאנו אצל יתרו שנאמר, אני חותנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה וגו', ופי' רש"י אם אין אתה יוצא בגיני צא בגין אשתך ואם אין אתה יוצא בגין אשתך וכו', ואיתא במדרש (שמו"ר פכ"ז ב) אני הוא שקרבתי ליתרו ולא רחקתי וכו', ומיד יוצא משה לקראת חותנו אמרו יצא משה ואהרן וכו' עיי"ש, והכוונה בזה, שיתרו רצה שמשה רבינו יכבדו, ומשה רבינו לא הי' יודע מה לעשות אם לכבדו או לא, כי אין לאדם לבקש כבוד לעצמו, ועל זה א"ל הקב"ה תקרבהו ואל תרחקהו וכו', מפני שיש כמה בחינות באנשים ויש כאלו שצריכים קירוב לשם שמים, ויתרו הי' בבחינה זו, שכן לא הניח עבודה זרה שלא עבדו, וראה בעצמו שלא יהא יכול להתקרב אל ה', אא"כ יקרבוהו ויתנו לו כבוד. ולכן הזהיר הקב"ה למשה, תקרבהו ואל תרחקהו, שהוא צריך לכבוד, כדי שיוכל להתרחק מן הרע. וזהו נמי מה שנאמר כאן, כה

עמו שהוא מביא עמו כל הס"א להלחם כנגדך, ואעפ"כ כתיב ויפול על צואריו וישקהו וברש"י אמר רשב"י הלכה הוא בידוע שעשו שונא ליעקב, אלא שנכמרו רחמיו באותה פעם ונשקו בכל לבו, וצ"ב דהא זה סותר את עצמו, והביאור בזה הוא, אע"פ שעשו שונא ליעקב, אך אחר כל הכוחות הגדולים והנוראים שעשה יעקב להחזירו בתשובה, פעל לאותה שעה, ולא היה אפשר לבטלם לגמרי.

יה"ר שנזכה לתשובה שלימה ולגאולה שלימה בב"א.

שכבר אפסה תקוה, ואף שרואה שעדיין יעקב מעוררו, אך שמא אין יעקב מבין כלל את עומק הקליפה שעשו נמצא בו, ועל זה שלח לו יעקב לאמר, אם אתה חושב שאחר כל החטאים שעשית אי אפשר עוד לשוב בתשובה, תדע לך, עם לבן גרתי, ואתה יכול להאמין לי שאני יודע עד כמה יכולים ליפול, ואעפ"כ יכולים לשוב בתשובה, כי הרי הייתי שם שנים רבות, כמ"ש ואחר עד עתה, ובוודאי יכולים עוד לשוב על הכל.

וישובו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו, שהוא נשאר עשו, וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש

לפני ברהמ"ז

והנה מצינו להרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר זצ"ל שנתן משל לסוחר העומד בדוכנו ביומא דשוקא, ובא גנב אחד אל החנות וחטף חפץ אחד וברח, אם הסוחר פיקח הוא, מבין לכל

פעם ביקש אחד מכ"ק אזמו"ר זצלה"ה תיקון לאיזה ענין, ענה לו, 'פארגעס', וכאשר הלה התחנן וביקש בכל זאת איזה תיקון, ענה לו: די תיקון איז פארגעסין, עכל"ק.

להזהר מכאן ולהבא, שלא יקלקל עוד חלילה. ויוסיף בתורה ותפילה ותשובה בשמחה וחיות, וממילא יתוקן מה שעבר.

ועפ"י פירש אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה, שבשעה שהיצר תופס מחנה אחת, אל ירדוף אחריו אלא ישמור מאד, שלא יפול המחנה השנית, ועל ידי עצה זו ישאר לפליטה.

מעשיהם, שאם ירדוף אחריו, בין כך יבואו כל החבורה של שותפי הגנב אל החנות ויכוזו את הכל. על כן גומר בדעתו יהי לו אשר חטף, ואינו רודף אחריו, ושומר את החנות מכאן ולהבא, ונושא ונותן עד שיתמלא ההיזק בכפלי כפלים. והנמשל מובן, שלא יתעקש אדם לדאוג ולהתעצב על מכשול חלילה. כי זה העצבות היא עצת היצר, להפילו ולהכשילו יותר ח"ו. רק העיקר

ליל שבת קודש

פרשת וישלח תשפ"ב לפ"ק

השי"ת שעושה עימו לפני משורת הדין. והאמת כי זהו תכלית חסי השי"ת שישג האדם הכנעה ע"י החסדים.

*

עם לבן גרתי, פירש רש"י ותרי"ג מצות שמרתי. ובקדושת לוי (בשם אביו) שהודיע לו זאת ששמר תרי"ג מצוות, כדי שלא יאמר דמהאי טעמא לא נתקיימו מחמת שלא שמר התורה, והברכות לא נתנו לו רק על מנת שיקיים התורה כפי שנאמר בפרשת תולדות בפסוק (כו, מ) והיה כאשר תריד כו', לזה שלח לו שתרי"ג מצות שמרתי ואף על פי כן לא נתקיימו בי הברכות, אף על פי ששמרתי התורה, אם כן אין לך לנטור שנאה על הברכות.

*

משוך חסדך לידעך אל קנא ונוקם (ומירות שבת). ולכאורה הרי חסד אינו בא ממידת קנא ונוקם, וביאר בזה המגיד **ממעזריטש זי"ע** (שהשבוע יומא דהילולא דיליה) שכשרוצה הקב"ה להעניש את האדם אזי מענישו בזה שמרוממו ומנשאו ומושך עליו חסדים ובדרך זה יתבייש מאוד, ויהיה קשה לו יותר מכל העונשים, כי יאמר אוי לי מה שעשיתי לפני מלך רחום וחנון. וזה מה שאנו מבקשים שימשוך חסד, כשצריך לקנאות ולהעניש, ובזה יתוקן הדבר.

בשפת אמת (תרל"ד) ביאר בדרך זה הפסוק בפרשה, קטונתי מכל החסדים. שמכל החסד וטוב שעשה עמו השיג קטנות, כי יש לכל איש ישראל להשיג בושה והכנעה גדולה, כאשר רואה חסדי

בכדי שיתחזקו עליו, ולהפר עצתו ולקלקל מחשבתו.

והנה בימי יעקב, נבעו מצפוניו, כלומר נתגלה סודו, כי כאשר נאבק עמו השר וירא כי לא יכול לו, ויאמר שלחני שכן הגיע זמני לומר שירה, אז נתגלה תכלית כוונת בריאתו, כי חפץ בטוב האדם ושמח באמת בזה, וכמו שברך את יעקב ורצה לומר שירה. וזהו שאמר איך נחפשו עשו נבעו מצפוניו, כלומר עתה נתגלה הפנימיות.

בהפטורה בפרשת השבוע, 'איך נחפשו עשו נבעו מצפוניו', והוא בספר עובדיה המדבר מענין סופו של אדום. ובעבודת ישראל ביאר, אדום רומז לשר של עשו, וכאן נתגלה לנו מהו פנימיותו, כי הגם שנדמה לנו כי היצה"ר הוא השטן, ונראה שמנסה להסיט האדם מדרך הישר, מכל מקום זה רק בחיצונותו. אבל פנימותו הוא לגמרי טוב, כי אין רוצה להחטיא לבר ישראל, כי נברא רק להקשות ההליכה בדרך טובה, אך התכלית הוא

קידושא רבא

פרשת וישלח תשפ"ב לפ"ק – הילולת הרה"ק רבי מנחם זי"ע

יעקב אבינו בטוח שינצח במלחמה, וכי אם נלחם בוודאי ינצח במחנה השני, ומהיכן ידע כן, וביאר כ"ק אזמו"ר זצלה"ה עפ"ד רש"י לקמן על הפסוק ואתה אמרת היטב איטיב עמך, 'היטב' בזכותך 'ואטיב' בזכות אבותיך, ע"כ. ולזה יש לאמר, דמחנה אחת היה בזכותו, ומחנה אחת הלך בזכות אבות, ולזה על המחנה שהלך בזכותו, לא ידע מה יעלה בגורלם, שבזכותו לא היה בטוח. אך המחנה שהלך בזכות אבותיו ידע שבוודאי ינצלו, שכן מובטחים הם בזכות אבות, וזה שאמר והיה המחנה הנשאר לפליטה, בעל כרחו.

זכות בעל ההילולא יגן עלינו ועל כל ישראל להוושע בכל הענינים בגשמיות ורוחניות.

ויאמר יעקב אל שמעון ולוי עכרתם אותי להבאישני וגו'. וברש"י שיעקב אמר שאין דעתו צלולה עכשיו, שכן הכניסו אותו לכלל סכנה עם יושבי הסביבה, ועל זה אמרו שמעון ולוי, הכזונה יעשה את אחותנו. ולכאורה קשה מהו התשובה בזה, וכי יעקב לא ידע את זה, הרי בכל זאת סבר שזה דבר סכנה, אלא ביאר בעל ההילולא אא"ז הרה"ק רבי מנחם זי"ע שחשש עד עתה שמא לא היה לגמרי לש"ש, אך אחר ששמע מהם את ה'קאך' הכזונה יעשה את אחותינו, הבין שהיה לגמרי לשם שמים, ועל דבר שנעשה לגמרי לשם שמים אין לפחד כלל, עכתד"ק.

*

והי' המחנה הנשאר לפליטה. פי' רש"י בע"כ כי אלחם עמו, וצ"ב האיך היה

סעודה שלישית

פרשת וישלח תשפ"ב לפ"ק – הילולת הרה"ק רבי מנחם זי"ע

לאדוני לעשו', שבאמצעות המעשים טובים יגיע לו הנאה בעולם הזה, שיהא אדם חשוב וכדומה, וזה ירגיע את היצר הרע, שלא לקטרג אותו על דבקותו בה', ואחר כך כשכבר מדבק עצמו בה', אז עבודתו צריך להיות רק לעשות נחת רוח ליוצרו ולא לטובת עולם הזה.

ובדגל מחנה אפרים מצינו ענין דומה, עה"פ וישם את השפחות ראשונה וגו' ואת לאה וילדיה אחרונים ואת רחל ואת יוסף אחרונים, ואמר בשם הרה"ק ר' נחמן הארדענקער (המובא בתוי"י) ש'שפחה' היינו בחינת שלא לשמה, וזהו שנאמר 'בא נא אל שפחתי אולי אבנה ממנה' שלפעמים אפשר לגדול רק על ידי שלא לשמה, עיי"ש. וזה יש לומר שמרומז כאן, וישם את השפחות

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום. מפרשה זו נלמדת ההתייחסות לעשיו וליצר הרע, במשך כל שנות הגלות עד ארצה שעיר שדה אדום, שזה התקופה של ועלו מושיעים להר ציון לשפוט את הר עשיו, וכבר מצינו במדרשים כמה דברים שלומדים מפרשה זו לדורות.

ובקדושת לוי והיה כי יפגשך עשו וגו' הכוונה שיפגוש בך היצר הרע שמכונה בשם עשו, ושאלך למי אתה וכו' ואנה תלך, היינו ששואל מה השייכות שלך לעבודת ה', הכלל בזה הוא, שבתחילת התקרבות האדם לה', כשיצר הרע מתגבר עליו, אי אפשר לעשות הכל בשלימות לשמה, וצריך לענות לו שאכן 'לעבדך ליעקב', אך 'מנחה היא שלוחה

'בבואו' אל הקודש, דהיינו שבתחילת בואו אל העבודה יעשה באופן שיהא נשמע קולו, בבחינת הפעמון שהוא שלא לשמה.

וכן הוא בצוואת הריב"ש שקודם שיבוא למדריגה גדולה צריך לעשות מעשיו בגלוי ואף שלא לשמה, שאם יסתיר מעשיו בתחילת העבודה, בזה אפשר שיגרם שימשך אחר העולם ו'מתוך לשמה' יבא שלא לשמה.

כ"ק אזמו"ר זצלה"ה היה חוזר פעמים רבות על מימרא בשם זקינו בעל ההילולא הרה"ק רבי מנחם זי"ע, ביו די מיטעלע יארן האט עהר געהאמעוועט מ'זאל נישט גיין צו הויך, אלא בהדרגה, שאם לא כן יפול הנופל ממנו, ואשר על כן צריך להתחיל שלא לשמה, וימשיך לעלות מעלה, עד שיבוא לעבוד את ה' מתוך שמחה ורצון לשם שמים. יה"ר שנזכה לעבוד את ה', ולהיגאל גאולת עולם במהרה ברחמים אמן.

ראשונה, כי היה ירא מעשו, וזה רמז שירא גם מן היצר הרע שהוא עשו, שאינו מניחו לעשות תיכף לשמה, לכך צריך בתחלה לעסוק בה שלא לשמה, אף שהוא בחינת שפחה. ואח"כ שם את לאה, מלשון עייף ויגע, היינו שמגיע לדרגא שלומד לשמה אבל על ידי יגיעה, ואת רחל ויוסף אחרונים, היינו אחר כך עוזר לו השי"ת שמקבל טעם ויכול ללמוד לשמה ללא יגיעה אלא כמעייין המתגבר, שזהו תכלית האמיתי.

ובתולדות יעקב יוסף (פרשת פקודי). שדוקא מי שכבר נמצא בתוך העבודה, הוא צריך להיזהר שיהא הכל לשמה, אבל אנשים פשוטים דוקא ע"י פניות הם מתקרבים לה', וזה נרמז שב'שולי' המעיל, עשו פעמון ורימון, שע"י הפעמון שרומז שעושה המצוות בגלוי ומשמיע קול, שהוא בבחינת שלא לשמה, זה יביאו לידי רימון, היינו להיות מלאים מצוות כרימון, עכל"ק. ובזה אפשר לפרש הפסוק, ונשמע קולו

בחלוקת היין

לחיים, אי' במדרש (בחוקתי לו, ג) שהצדיקים צריכים להשאיר זכותם לבני בניהם. בתפארת שמואל מפרש עפי"ז מאמר הכתוב (תהלים ק"ג) וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו, היראים

מבקשים מהקב"ה במידת החסד מתנת חיים, ולכן עושה עימהם הקב"ה חסד וחנינה כבקשתם, וצדקתו, היינו השכר על צדקתם, נשאר לבני בנים, עכל"ק. יעזור השי"ת שנתברך בזכות בעל ההילולא ברפואות וישועות לנו ולכל ישראל אמן.

סעודה שלישית

פרשת ויצא תשפ"ג לפ"ק

ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו, וברש"י שעשאן כמין מרזב סביב לראשו, שירא מפני חיות רעות, היינו שבירידה זו, עשה שמירה יתירה על ראשו, שלא יוזק הנשמה שבמוחו, והנה איתא דאבן רומז ליצר הרע, כמ"ש אם אבן הוא נימוח, (וזהו נמי ענין האבן שעל פי הבאר), והוא עשה אותו כמין מרזב, שהוא כלי שהמים עוברין בה, כלומר שהפך את מידת האבן שהוא בדרך כלל היצר הרע, שלא יוכל להפריע לו מלהעביר מים חיים. ואיך עשה זאת, ויקח את האבן אשר שם מראשותיו, שהכניס התורה לראשו, כמו שנאמר וישכ"ב במקום ההוא, דהיינו יש-כ"ב אותיות לתורה. היינו שהכין עצמו בכח התורה שקנה בבית מדרשו של שם ועבר, ובזה הפך את מידת האבן שיהא צינור המושך מים חיים.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא.

כ"ק אזמו"ר זצלה"ה ביאר, דכוונת הפסוק ויצא יעקב וגו' הוא להדגיש המצב שלו, שהגיע מבאר שבע ממקום גבוה מאד, מקום שהיה עם יצחק אבינו מביתו של צדיק הדור, 'וילך חרנה' למקום כזה שנמצא בו לבן הארמי הרמאי הגדול, וזהו ירידה גדולה, על כן התכונן שלא יבוא לידי נפילה, ולכן הדבר הראשון שעשה יעקב אבינו במצב כזה היה 'ויפגע במקום' שהתפלל להקב"ה כדאיתא ברש"י דויפגע לשון תפילה. כי בכל עת שאדם מרגיש שמגיע למצב שעלול ליפול מכך, צריך שיתפלל להקב"ה שינצל מנסיון הזה.

אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה, מצבה הכוונה שהעמיד את האבן כדבר חשוב, כי ראה את מעלתה הגדולה, שאם מכין עצמו מבעוד מועד ואח"כ עומד בחזקה נגד יצרו, מזה אפשר לבנות בית אלוקים, וזהו שנאמר, והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וגו'.

ובספה"ק אוהב ישראל מרחיב בזה אשר בשעה שלומדים את הפרשיות של האבות הק' צריך לקחת מכך רמז מוסר אשר מכל מעשיהם הפשוטים של האבות הקדושים כגון אכילה שתיה ושינה נעשה מזה תורה שלימה, הרי לנו עד כמה מעשים גשמיים עושים רושם בכל העולמות, הרי לנו מה שאפשר לתקן בהיותנו בעולם הזה, על כן יש לנו לצפות מתי יגיעו מעשינו למעשי אבותינו, שיהא לנו איזה שייכות לזה.

יעזור ה' שאכן נזכה לעמוד בנסיונות ולהתקרב לה', ולגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

נמצא שעשה שני הכנות גדולות, האחת 'ויפגע במקום' כי כשהאדם רואה שמתעורר עליו איזה שינוי, ועלול לבוא לידי נסיון, צריך תיכף ומיד להתפלל על כך. והשנית על ידי הכנה בכח התורה, שבזה יכול לקחת את היצר הרע נמצא אצלו ולהפכו לטוב, ואכן מיד אח"כ ראה בחלום סולם נצב ארצה וראשו מגיע השמימה, כלומר שאף שנראה כירידה שאין בו תכלית בבחינת 'נצב ארצה', אך ידע כל איש כי 'ראשו מגיע השמימה', שזה מקום להתעלות גדולה, והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו, ואפשר להגיע למדריגה גבוהה.

וייקץ יעקב משנתו ויאמר, אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי, היינו שלא ידע עד היכן הדברים מגיעים שאפשר להגיע על ידי התגבריות על עניני ארציות, ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים, ועל כן, וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן

אחר הבדלה

מוצש"ק ויצא תשפ"ב לפ"ק

בשבוע הבא בשבת קודש היארציית של א"ז הרה"ק רבי מנחם מאמשינאוו זי"ע, הוא אמר פעם שכל אחד צריך צוויי זייגערס, איינס אז 'עס איז שפעט' אין איינס 'אז מען האט נאך נישט פארשפעטיגט'. כ"ק אזמו"ר זצללה"ה הוסיף שהשעון השני איז וויכטיגער.

להרה"ק רבי מנחם זי"ע היה גרויסע חסידים אחד המיוחד שבהם היה ה'סאכינאווער רב' ר' שמחה'לע, הוא זכה להסתופף עוד אצל זקיננו הרה"ק מווארקיי ואצל אביו הרה"ק רבי יעקב דוד, והיה לו ביטול גדול לפני הרה"ק רבי מנחם, ואפילו לעת זקנותו, היה עומד בפשטות בשווה עם האברכים על הספסל.

הרה"ק רבי יעקב דוד זי"ע העמיד את ר' שמחה שיכהן ברבנות בעיר סאכינאווו כדי שתהיי לו איזה מקור לפרנסתו, אך ר' שמחה התנה עמהם שני תנאים, שאינו צריך להגיד 'דרשות', כי לא ידע איך לדבר בפני הקהל, וגם שאין מוטל עליו לפסוק 'שאלות' כי אמר שאינו יודע לפסוק.

לאחר זמן, הגיע העת לתקן בדק הבית ב'בית המדרש' בסאכינאווו, שהיה כבר במצב גרוע מאד. על כן באו ראשי הקהילה לרבם ר' שמחה, וביקשוהו שיגיד 'דרשה' לעורר את הציבור שינדבו מעות לצורך זה. ואדרבא היות שאין דרכו להגיד דרשות, והיום ישנה מנהגו, יבינו כולם את גודל הנחיצות

שבדבר. השיב להם ר' שמחה שהינו מסכים לכך, אך אינו יודע מה לדבר. היה שם אחד מבני הקהילה בשם ר' יחזקאל, והלה אמר, שכבר הכין 'דרשה' עבור הרב, וכך יוכל לשאת את דברו, והסכים ר' שמחה.

כשהגיע מועד אמירת ה'דרשה', ר' יחזקאל בהכירו את גודל תמימותו וצדקתו של ר' שמחה רצה 'להזהיר' את הרב שבשעת אמירת ה'דרשה' לא יגיד הדבר בשם אומרו, אך שכח מזה והנה כבר עומד ר' שמחה ומתחיל את ה'דרשה'. ואכן, את אשר דימה בנפשו כן היה...

וכה היו דברי הרב: הנה באו אלי ראשי הקהילה, ואמרו לי שעלינו לתקן את הבית המדרש, ושאגיד דרשה בענין זה, ואמרתי להם שאיני יכול להגיד דרשות, אזי אמר לי 'חצקלי' שיודע מזה ולכך כבר הכין 'דרשה' עבורי, והוא אמר שאגיד כך וכך... ובכל ב' תיבות שבתוך ה'דרשה', הזכיר: חצקל אמר שאגיד כך וכך, וחצקל אמר שאגיד כך...

אך תוך כדי דבריו נזדעק לפתע ר' שמחה וקרא בהתרגשות: 'קדושת בית הכנסת איז דאך אזוי גרויס'... ונפל מתעלף. וזה היה גמר הדרשה. הוא היה רב שלא לימד רק את התורה אלא גם לימד את העם להכיר את נותן התורה.

ההנהגה של רבי מנחם זי"ע היה זייער א ווייעכע, כ"ק אזמו"ר וצללה"ה היה אומר, אין אמשינאו איז געווען געלאסן, ס'איז נישט געווען קיין האר פון שארפקייט. ובמשך כל ימי חייו קרה רק ב' פעמים בערב יום הקדוש שהיה נסער מאד.

הוא נסתלק בתקופה קשה, עת מלחמת העולם הראשונה, וליבו נקרע מרוב צער, עד שהרופא שבא לבדוק את ליבו שאלו בשפה האשכנזית, הער ראבינער, פון וואנעט איז אייער הארץ אזוי צעצויגען געווארען, ענה ואמר, פון יודישע צרות...

זכותו יגן עלינו ועכי"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

אחר הברלה

מוציש"ק וישלח תשפ"ב לפ"ק

בשבוע זה היארצייט של הרה"ק הרבי רבי בער המגיד ממעזריטש זי"ע, הוא היה הממשיך של הבעש"ט זי"ע, י"א שבתחילה לאחר הסתלקותו של הבעל שם טוב הק', המשיך בנו של הבעש"ט הרה"ק ר' צבי להנהיג את העדה הקדושה. אך אחר כך, הסיר מעליו את אדרתו בה היה לבוש, ומסרו למגיד, ואמר שאביו התגלה לפניו ואמר לו שההנהגה עברה אליו, למגיד ממעזריטש.

אחד התלמידים מן המקורבים ביותר להמגיד זי"ע. היה רבי אהרן הגדול מקארלין, בשולחנו של המגיד, היה רבי אהרן יושב לימינו, וגם לפניו היו מונחים י"ב חלות, כאשר לפני המגיד. וכן היה המגיד שולח אותו פעמים הרבה לגשת לפני התיבה להיות שליח ציבור.

באחת השנים, בראש השנה כאשר הורה לו המגיד לגשת לעמוד לתפילת שחרית, בטרם פתח לומר 'המלך', פרץ רבי אהרן וגעה בבכיה רבה, מבלי יכולת להירגע. רק לאחר שעה ארוכה הצליח לגבור על בכיו ופתח בתפילה. כאשר נשאל לאחר התפילה לפרש הדבר, השיב כאשר עמדתי לפתוח ולומר 'המלך', נזכרתי בדברי הגמרא (גיטין נו.) מה שנאמר לרבי יוחנן בן זכאי 'אי מלכא אנא, עד האידנא אמאי לא אתית לגבאי', והדהד במחשבתו הזעקה, היכן הייתי.

כאשר שב רבי אהרן לעירו לאחר שהייתו הראשונה במעזריטש, שאלו אותו מקורביו, מה השיג במעזריטש שלא היה לו קודם לכן. השיב להם רבי אהרן, כלום, וביאר דבריו, היינו שלמדתי לדעת, שהננו כלום.

ובאמת ענין הביטול ובחינת 'אין' הוא יסוד גדול בתורתו של המגיד. וכידוע מה שמביא הרבי מלובלין בשמו של המגיד, (זכרון זאת לך לך) וז"ל, אין מזל לישראל, מי שמחזיק עצמו ל'אין', יכול להמשיך דברים התלויים במזל, בני חיי ומזוני.

וכן הוא בעבודת ישראל בפרשה שלנו (וישלח), שמביא על הפסוק, ואלה המלכים אשר מלכו וגו', שידוע בשם המגיד הרה"ק הרבי רבי בער זי"ע, כי כל אדם אשר מתנשא רוחו בקרבו לאמר, אני למדן ואני עובד ה', הוא ממלכין דמיתו רח"ל. כדאי' בספרי המקובלים דענין מיתת ז' מלכין קדמאין הי', שהיו מתנשאים ברוחם לאמר, אנא אמלוך, ולא היו יודעים שכל כוחם הוא מן השמים, והתיקון לזה הוא הכנעה וענוה, ולהסתכל מאין באים כל הכוחות וכל החיות, ובזה ידע כי הכל הוא שפע הבורא ב"ה, ובזה מחזיר המלוכה להשי"ת.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה סיפר שבנסיעתו האחרונה של זקינו הרה"ק רבי מנחם זי"ע להרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב, התלווה עימו בנו מרן רבי יוסף זי"ע. לאחר קידוש היום, היה דרכו של הרבי מטשורטקוב, להכנס לחדרו ולספר סיפורי צדיקים, באותו שבת היה שם הרה"ק רבי מנחם עם בנו ר' יוסף זי"ע. וסיפר אז הרה"ק מטשורטקוב, שהמתנגדים התפעלו מאד מגודל דביקותו של זקינו המגיד ממעזריטש, שכן עמד בתפלה במשך שש

שעות רצופות [איני יודע אם הכוונה על שמו"ע, או כל תפילת שחרית], ומיד הוסיף הרה"ק רבי דוד משה, נאר די זעקס שעה? און וואס איז פאר דעם, און וואס איז נאכדעם, און וואס איז א גאנצען טאג, עכל"ק. כלומר ההכנה לתפילה, והשעה לאחר התפילה, מלבד כל היום כולו.

פעם ביושבו עם תלמידיו, אמר המגיד שהוא מרגיש איזה ריח רע, חיפשו ולא מצאו כלום, עד שמצאו מאחורי התנור בביהמ"ד את דאקטער גארדען, (שהיה יהודי רופא גדול, אך רחוק מיהדות ל"ע) שוכב על הארץ בשכרותו, והביאווה אל הרבי. ושאלו המגיד מה רצונו, אמר שברצונו לשוב בתשובה. אמר לו המגיד שאין לו דרך תשובה בשבילו. אזי אמר, אם כן אלך ואתבע עצמי בנהר, והשיב לו המגיד שאכן אין דרך אחרת לפניו... מיד אחר צאתו מהחדר, צווה המגיד שילכו כמה תלמידים בעקבותיו, וכשיראו שבאו מים עד נפש, יעצרוהו ויביאו אותו אצלו, והנה כאשר החזירו אותו אל המגיד, וזה היה כבר לאחר קבלת מסירות נפש, דיבר עמו בעניני תשובה, עד שנעשה מגדולי תלמידיו.

דרכו של הדאקטער גארדען הי' להתפלל ביער, ופעם שמעו אותו בתפלתו איך שבהגיעו לפסוק "ויברך כל בשר שם קדשו", אמר בלשון שאלה, ויברך 'כל' בשר, כלומר מהו הריבוי בזה, ושוב אמר בניחותא, 'אפילו אזא טריפה שטיקל פלייש ווי יאך בין'. גם כן יכול לברך את שם קדשו. כ"ק אזמו"ר זצללה"ה הוסיף, דבזה אפשר לפרש ההמשך 'לעולם ועד' היינו דבכל הדורות בכל המצבים שיהי', אפשר לברך שם קדשו.

בשבת קודש פרשת וישלח (שנת תקל"ג) שהיה השבת האחרונה של המגיד בעלמא הדין, אמר לפני החבריא קדישא וישלח יעקב מלאכים אומר רש"י מלאכים ממש, את הממש של המלאכים שלח יעקב לעשו ואילו הרוחניות של המלאכים נשארה עם יעקב, ע"כ. והנה אין איתנו יודע עד מה בעומק כוונותיו הק', אך נראה עפ"י מה דאי' מכמה צדיקים שהצדיק ברום דרגותיו כבר אין רואה כלל את הלבוש החיצוני, רק פנימיות העולמות איך שהקב"ה מחיה את הכל.

זכותו יגן עלינו ועכי"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

אחר הבדלה

מוצש"ק וישלח תשפ"ג לפ"ק

השבוע היארציית של הרה"ק ר' ישראל מטשארטקוב זי"ע, בן הרה"ק ר' דוד משה זי"ע (בנו של הרה"ק מרוזין זי"ע). אא"ז מרן רבי מנחם נסע להרה"ק רבי דוד משה זי"ע, ובנסיעה האחרונה צירף אליו בנו אא"ז מרן רבי יוסף זי"ע.

פעם נפגש עימו אא"ז הרה"ק ר' יוסף זי"ע, (אולי בכנסיה הגדולה השניה בוויין או בשעה שהטשורטקבער הגיע ללובלין) וכשנתן 'שלום עליכם' כה אמר לו הרבי מטשורטקוב, 'אייער זיידע איז געפארען צו מיין זיידע, אייער טאטע איז געפארען צו מיין טאטע, און אונז זעמער אויך צוזאמען'.

כ"ק אאמו"ר זצללה"ה אמר פעם בשמו, שבשעה שישב לראשונה על כסא אביו, אמר 'לעולם הוא בזיון שאשב על כסא אבי, אך חשבתי שיהא יותר בזיון אם ישאר כסאו ריקם'.

וכעין זה מצינו כתוב בספרו 'גנזי ישראל' (אשר נכתב בעצם כתי"ק), וז"ל, הנה מצינו (קידושין ל"א) שחייב אדם בכיבוד אביו בין בחייו ובין במותו, אך הכיבוד בחיים הוא שלא יעמוד במקומו ולא ישב במקומו וכו' שם אבל במותו הכיבוד מהיפוך אל היפוך שיעמוד דוקא במקומו וישב במקומו וילמד עצמו שילך בכל דרכי אביו הקדושים ובזה יקיים כיבוד אב.

מסופר שפעם הגיע אחד מחסידי קארלין לטשארטקוב, וביקש רשות מהגבאי אם יוכל להתפלל לפני העמוד בשבת הבאה מאחר שיש לו יארצייט, וכיון שהמנהג בבית קארלין להתפלל בקול רעש גדול, על כן נכנס הגבאי לשאול את פי הרבי כדת מה לעשות, אמר הרבי אם מקבל על עצמו להתפלל במתינות כדרך בית רוזין יוכל להתפלל, החסיד סבר וקיבל, אך למעשה באמצע התפילה התלהב מאד עד שלא הרגיש בדבר, ונתן קולו כהרגלו בנוסח קארלין, לאחר מעשה כאב לו מאד שהפר הוראת הרבי, ועל כן נכנס לבקש מחילה, לפליאתו אמר לו הרבי שנהנה מאד לשמוע את תפילתו, והוסיף, וכי יהודי שמתפלל בהתלהבות צריך להתנצל, אלא לזאת לא הסכמתי, להזמין כבר באמצע השבוע לצעוק בתפילת שבת, אך אם התלהבת בתפילתך, אדרבא זה הוטב בעיני.

בס' מנחת שבת (סימן פח ס"ק נג) לרב מופלג מחסידי טשארטקוב מביא שהרבי באמצע סעודת שבת היה מטלטל לפעמים בדביקותו את הטאביק-פישקעלע בידיו ומנענע בו (קופסת הטבק) גם כשלא הריח בו.

הנה בהלכות מוקצה מבואר ש'כלי שמלאכתו להיתר' אסור לטלטלו 'שלא לצורך כלל', וכידוע המשנ"ב מקיל בכלי סעודה ובשו"ע הרב מחמיר, כ"ק אאמו"ר זצללה"ה אמר לי פעם שב'ערוך השולחן' מקיל בכל דבר שיש בו מעט תענוג, אף על פי שאין משתמש בו. (עיי"ש סי' ש"ח סעיף ט"ו).

כותב הרב הנ"ל שעל הרבי אין שום שאלה, שהרי בודאי יש לו איזה כוונה בזה, שהרי כידוע לכל, אינו עושה שום תנועה בלי כוונה לשם שמים, ומיחד יחודים בכל תנועה.

הרבי התגורר בוויין, (עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר מטשארטקוב לווין), ונסע משם במיוחד לפולין ל'חנוכת הבית' של 'ישיבת חכמי לובלין' ושם דרש לפני הקהל ובתוך דבריו אמר: שבכל בנין חומרי בנמר בנינו הושגה המטרה, אבל בבנין רוחני בנין קדוש רק בגמר הקמתו מתחיל הבנין האמתי, בנינו הרוחני. (וביאר בזה את הפסוק, ביום כלות משה וכו' שהיה דומה ככלה הנכנסת לחופה, שאז הוא תחילת הבנין).

וכן מסופר שבעת 'הנחת אבן הפינה' ל'ישיבת חכמי לובלין' אמר לנדבן שתרים את המגרש כדי שיבנו עליו את הישיבה, ואמר איני מקנא בך על שזכית בזה המצוה לתרום את הבסיס לבנין הישיבה, כי על זה זכית בכבוד הרבה, אלא מקנא אני בה'ריינע מצוה' שקדמה לה. שהביא בעקבותיה מצוה זו בדרך של 'מצוה גוררת מצוה', ואותה מצוה בודאי קיימת כרבעי, שאם לא כן לא היו מזכין אותך שיבוא לידך מצוה גדולה כזאת.

הוא היה ממנהיגי הדור והיה מחזק הרבה את היודישקייט, פעם הביע מורת רוחו באזני יהודי אחד, על שבניו הוכלם לאוניברסיטה ואינם מקבלים חינוך יהודי, ניסה הלה להצטדק, באמרו, הרב עודנו יהודי מן העולם הישן, הגיעו זמנים חדשים ודרישות חדשות. השיב לו הרבי, אני הוא מהחדשים, הלוא כתוב: 'מתחילה' עובדי עבודה זרה היו אבותינו... ואילו 'עכשיו' קרבנו המקום לעבודתו. זהו הדרך החדשה שיש ללכת בה...

פעם שאלו אותו מדוע אין לומדים בפולין מלאכה, הלוא מצינו שמצוה על האב ללמד את בנו אומנות, (קדושין כ"ט) נענה הרה"ק מטשורטקוב, ואמר שהרי בין החיובין של האב מנוי שם גם מצוות ברית מילה, והרי איתא בגמרא (יבמות סד) אחד שמת אחיו מחמת מילה פטור למולו, הוא הדין בבנידון

דידן, כבר ראינו מה זה עשה לכל הסביבה, ולכן פטורים אנו מללמדו מלאכה.

פעם אמר בדרך צחות דבגמרא (פסחים כב, ב) מובא, שמעון העמסוני היה דורש כל 'את'ין שבתורה, כלומר בכל מקום שכתוב 'את', היה דורש אותו והיה מרבה ממנו משהו, אך כיון שהגיע לפסוק 'את ה' אלקיך תירא', לא ידע מה אפשר לרבות בזה, על כן פירש, וחזר בו מכל הדרשות שלו, אמרו לו תלמידיו רבי כל 'את'ין שבתורה מה תהא עליהם, ענה ואמר להם, כשם שקיבלתי שכר על הדרישה כך אקבל שכר על הפרישה, עד שבא ר' עקיבא ודרש את ה' אלקיך תירא, לרבות תלמידי חכמים. שזה ענין מורא רבן כמורא שמים.

והנה יש לעיין למה חזר בו מכל הדרשות, הלוא היה יכול לומר שבפסוק אחד אינו יודע את הדרשה, אלא הענין הוא שחשש מההמונים שלא ידעו איך להתנהג בריבוי זה, וישאר להם הלימוד הפסוק פתוח, וזה סכנה גדולה, שמא יוסיפו בה דרוש של דופי. אך אנו שזכינו לדרשתו של ר' עקיבא אין לנו שום חשש, אך המשיך הרבי, אלו שאין להם אמונת חכמים ואינם נוהגים על פי גדולי הדור, נשאר להם הדרשה של 'את' פתוח וזה סכנה, על כן צריך לילך בעצת גדולי הדור ולא לזוז מהדרכתם.

יעזור השי"ת שנוכה להתנהג בדרך התורה ולילך בעצת חכמים, א גוטע וואך א פרייליכע וואך א לעבטיגע וואך. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

בית המדרש דחסידי אמשׂינאוו

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
4404 15th Ave.

עלו ואתכנשו להילולא דצדיקיא
הננו להודיע את סדר הזמנים
בשב"ק פרשת וישלח ט"ז כסלו
הילולת מרן האדמו"ר האמצעי
הרה"ק רבי מנחם זי"ע

הדלה"נ.....4:13

מנחה ערש"ק.....4:50

עריכת השלחן ליל שי"ק..... 9:00

שטעלן זויין יפנה אצל ר' יצחק מאנדלבוים הי"ו

שחרית שוב"ק.....9:15

מנחה ושלש סעודות.....4:40

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

